№ro 40.
D. 16. Lutego.
CZWARTEK.
ROK 1826.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Koronacja Władysława Jagiełły 1386.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

w Mieście *Pilicy* dnia 30 Stycznia 1826 r. w Kościele Parafjalnym odbyła się uroczystość zaprzysiężenia na wierność N. Cesarzowi Wszech Rossji Królowi Polskiemu MIKOŁAIOWI I. z okazałością godną tak ważnego przedmiotu. Uroczystość rozpoczęła się z Mszą S. o godzinie 10tej rano przy odgłosie muzyki; poczym miał Kazanie WJX. *Maiewski Lektor Ojców Reformatów*, a po ukończonem nabożeństwie z stosowną przedmową *Burmistrz* wezwał Obywateli miasta *Pilicy* do wykonania przysięgi, poczem Duchowieństwo miejscowe zaintonowało *Te Deum.* w Kościele był wzniesiony Tron ozdobiony cyfrą N. *Cesarza* i *Króla.* — w Temże mieście d. 3 Lutego r. b. wykonali takąż przysięgę *Starozakonni Parafjanie* do *Synagogi Pilickiej* należący, po ukończonem nabożeństwie w Bożnicy i stosownej mowie do ludu Mojżeszowego przez duchownego Żydowskiego mianej.

Wiersz, maiący być umieszczony pod portretem ś. p. Stanisława *Staszica*:

W trudach nad sprawą kraiu, nad ludzi oświatą,
Krzepił w nim umysł Zeno, sercem władał Plato.
Lecz by się wznieść nad obu, szukał wzoru w Niebie,
J zdołał więcej kochać bliźnego iak siebie.

Dzieło Doktora *James Hamiton Anglika*, iest iuż wytłómaczone na ięzyk francuzki i wyszło pod tytułem: Observations sur les avantages et l'emploi des purgatifs dans plusieurs Maladies, traduit par Lafisse. Sprzedaie się u N. *Glücksberga* po złp: 15. Przy końcu dzieła znajduią się pochwalne listy adressowane do Autora *Hamiltona*, pisane iuż to przez lekarzy iuż to przez inne osoby które w słabościach swych przekonały się o użyteczności metody wspomnionego Doktora. w *Anglji* drukuią iuż teraz 8mą edycją dzieła *Hamiltona.*

Otrzymawszy nominacją *Komornika* przy Sądzie Pokoiu Wydz: III. Ptu i miasta *Warszawy*, zawiadamiam w tym względzie strony interessowane, że mieszkam w własnym domu przy ulicy *Nowy-Swiat* Nr 1256.

Antoni Hejzer.

Fryderyk Augstjen Aptekarz w mieście *Żelechowie*, dnia 5 Listopa: r.z. przez pożar straciwszy Aptekę i maiątek; doznał łaskawego wsparcia i pomocy od JJPP. Aptekarzów Warszawskich, tudzież handluiących materjałami Aptecznemi, niektórych Kupców i zacnych Przyiacioł, niemniej od Obywateli okolicznych *Żelechowa* którzy go drzewem obdarzyli. Tym Szanownym Dobrodzieiom i Przyiaciołom składa oświadczenie najczulszej i do zgonu niewygasłej wdzięczności, gdyż za ich pomocą iuż na nowo do tego stanu doprowadził Aptekę w *Żelechowie*, że znowu iest w stanie Szanownym Obywatelom Obwodu *Łukowskiego* dostarczać *lekarstw*, upraszaiąc o dawne zaufanie, na które i teraz przez wszelkie usiłowania zasługiwać, będzie iedynym iego obowiązkiem.

Roku 1787, w Zimie przybył do *Warszawy* Cudzoziemiec, który ogłosił że wczasie naytęższych mrozów, przedaie *Groch zielony świeży*. Miał on nadzwyczayny odbyt, gdyż wówczas była napełniona stolica znakomitemi i maiętnemi osobami, które prawie codzień tę osobliwość miewały na swym stole. Jeden z Obywateli *Warszawskich* wkrótce ogłosił następuiące drukowane doniesienie, które dosłownie umieszczamy. ,,Wyczytałem, że w tey Krolestwa naszego naywygodnieyszey dla wszelakich Zagranicznych ludzi Stolicy, pewny *Cudzoziemiec*, ma sekret konserwowania przez długi czas groch młody w swoiey świeżości, smaku, y kolorze; przedaiąc tegoż grochu kwartę po 5 *Złotych*; a zatym korzec takiego grochu wynosi na *Złotych* 640. Już tedy taki *specyał*, iak każdy widzi samym tylko Panom bogatym służyć może. Ja chcąc uczynić podobną przysługę, nie tylko bogatym, ale y uboższym, obiawiam *gratis* dla przysługi Publiczności w tey mierze moy *sekret*, ktory od kilku iuż lat posiadam, y przez całą zimę *świeży i zielony groch* mam; a to bez żadnego prawie kosztu, oprócz narwanych w lecie strączkow. Ten doświadczony sekret iest następuiący. Narwać zielonych strączkow, włożyć ie w przetak, zlać ie wrzącym ukropem raz y drugi; dla tego zaś w przetaku, żeby strączki niebyły długo w ukropie, ale się go zaraz przez dziurki przetakowe pozbywały. Potym rozpostrzeć cienko też same strączki, y na słońcu ie, lub w wolnym piecu zawędzić, ale nieususzyć. Tak zawędzone, schować w suche mieysce. Tym sposobem zachowane, w zimie przed gotowaniem przepłokać, y zwyczaynym sposobem gotować. Tego koloru, iędrności, y smaku będą, iak gdyby do gotowania rwane świeżo były.,, Otoż cały moy sekret; ktory iednak, u niektorych w *Warszawie* osob, dwie znaydzie przygany, że nie iest za granicą wymyślony, y że niedrogo iest zapłacony.

Wczoraj było zimna stopni 12. Dziś 8.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Od Granic Tureckich.

w *Stambule* d, 3 z. m. wybuchnął pożar na przedmieściu *Galata*, które po większej części iest zamieszkałe przez *Chrześcjan*. Utrzymuią że ten pożar miał być przez *Janczarów* wzniecony; 1500 domów i 1000 bud z towarami, stało się pastwą płomieni. Szkodę przezto zrządzoną *Chrześcjanom*, liczą do 15 miljonów piastrów. — Gazeta z *Liworno* donosi że wojna zimowa *Turków* przedsiewzięta na wytępienie *Greków* iuż się kończy, a to z wieczną hańbą nieprzyiacioł narodu *Greckiego*. Aient *Memeda Baszy*, rodowity *Jzraelita*, utrzymuiący interesa tegoż Baszy w *Liworno*, iest teraz w smutku pogrążony, gdyż otrzymał z *Zante* następuiącą wiadomość: ,, *Jbrahim Basza* który był przywiedziony prawie do rozpaczy, usłyszawszy o stracie wojska *Reszyda Baszy* które mu posłał na pomoc z swego wyborowego korpusu, wymógł na *Kapudanie Baszy* aby odważył się z swoią flottą uderzyć na *Greków*. Oddział okrętów *Miaulisa* składał się na pozor tylko z 26 okrętów (Brygów) które *Turcy* mieli nadzieie zatopić, przeto niezwłocznie *Kapudan* postanowił uderzyć na *Greków*. Lecz wkrótce spostrzegła flotta *Turecka* przy przylądku *Papa*, na przeciw siebie flottę *Grecką* składaiącą się z 76 żagli. Siła morska *Turków* była nierównie większą, bo składała się z 98 rozmaitych statków woiennych. Obie flotty stanęły w porządku boiowym *Grecy* będąc nierównie bieglejsi w obrotach morskich, mieli wiatr pomyślny na swoią stronę, przeto rozpoczeli najpierw kanonadę d, 8 z. m. w czasie wschodu słońca. Walka z obu stron była nader zacięta, okręt

Miaulisa został postrzelany tak dalece że Admirał musiał spiesznie udać się na drugi okręt *Grecki* na którym zatknął swoią bandere. W tej chwili kilka statków palnych *Greckich* zapaliło fregatę nieprzyiacielską, poczem powstał nieład między okrętami *Tureckiemi*. *Grecy* utracili w tej walce oprócz okrętu *Miaulisa* ieszcze 3 inne statki. *Turcy* zaś 3 fregaty które spłonęły, niemniej okręt linjowy zatonął pod *Missolongią*, a 14 statków woiennych wpadło w ręce *Greków*. Po tej walcę cofnął się *Kupudan Basza* z swoią flottą pod zamek *Lepanto*, gdzie mu wszyscy zapowiedzieli iż będzie zupełnie pokonany przez *Greków*, ieżeli ieszcze raz odważy się chcieć uzyskać iaką korzyść na *morzu*, dla cofnienia się do *Miteliny* lub do *Dardanellów*, gdzie zapewne, ieżeli głowa mu iest miła, niepospieszy. Tę wiadomość odebrano iako niezawodną.

z *Niemiec.*

Dnia 1 b. m. otworzono w *Gandawie* salę *Kwiatów*. Mimo zimna w tej porze roku, to wystawienie było iednem z najpiękniejszych, znajdowały się tam najrzadsze i najpiękniejsze rośliny z *Chin*, z *Japonji* i z *Jndiów*, z przylądku *Dobrej Nadziei*, z *Attilów*, z *Mexyku* i z *Peru*, wszystkie te rośliny były rozkwitłe. Rozdano *Botanikom* zwyczajne nagredy. — Wszyscy Officerowie *Niderlandscy*, którzy przed 5 łaty życzyli weyść w służbę wojskową na wyspę *Jawa*, będąc teraz tamże odesłani, zgłosiło się do iuż 50 osób. — w *Munich* Teatr dotąd przy bramie *Jsarskiej* istnący, ma być zamknięty; mówią że ten gmach zostanie na inny pożytek publiczny obrocony. — w *Celle* pod *Ofenbachem* zakończył życie Starzec maiący lat 105, ten człowiek cały swój wiek przepędzał wesoło, a ciągłe zdrowie służyło mu aż do śmierci. w Wiliją zgonu zapowiedział swoią śmierć, chociaż żaden z iego przyiaciół nieuważał na nim najmniejszej zmiany; ten Starzec opatrzywszy się S. *Sakramentami*, zakończył istotnie życie nazaiutrz o godzinie 7 zrana. —

Zmarły Xże Biskup, *Franciszek Egon Fürstenberg*, mianował uniwersalnym sukcesorem, najmłodszego syna brata swoiego. w Sasamej gotowiźnie, zostawił przeszło 3 miljony talarów. w Testamencie zobowiązał spadkobiercę, ażeby maiątek który mu zostawia, użył na dobroczynne cele, iako zebrany z dochodów duchownych. Trzeba się spodziewać, że tak piękna wola nieboszczyka niezostanie bez skutku, rodzina bowiem *Fürstenbergów*, iest sama z siebie bardzo bogatą. — Gazety *Szląskie* zawieraią następuiącą powieść o chrzcie Murzynki w *Görlitz*; *Dodemsi Manteja Dziobbo* według swego podania urodziła się w *Gerrae* (po arabsku Ferdyt) w stronie dotąd nieznaiomej *Etyopji*. Ojciec iej *Taja Dziobbo* iest tam właścicielem dóbr. Gdy miała lat 2 odumarła ią matka, a w tedy dostała się maleńka *Dziobbo* do swej ciotki do *Tuba* a z tąd brat iej matki, *Gedde* Król *Ferrae*, wziął ią do siebie. Po kilku latach wykradli ią z kąpieli wraz z siostrą wnieczną, ukryci *Arabowie*, zaprowadzili ie z innemi ieńcami do *Bornu*, i sprzedali kupcom niewolników tak zwanym *Szalebom*. Ci nazwali ią *Salma Marsella*. w *Borlefanu* sprzedaną została do *Darfur* (po arabsku Faszyn) i nakoniec w początku roku 1822 wystawiono ią na targu w *Karo*. Przypadkiem znajdował się tam Ernest *Wejner* kupiec z *Görlitz* bawiący w interessach handlowych. Zawiadomiony o smutnym losie dziewicy, z litości kupił ią, aby wyrwać nieszczęśliwą z niewoli; otrzymał od Baszy Egipskiego pozwolenie wywiezienia iej do *Europy*, i przybył z nią do *Görlitz* 24 Październ: Ojciec iego wziął ią do siebie dał iej utrzymanie i naukę, posyłaiąc iuż do szkoły płci żańskiej iako też na naukę re-

ligji, a dnia 13 Grudnia r. z. złożyła examen z religji w kościele S. Piotra w *Görlitz*. Złożyła uroczyście wyznanie wiary, ochrzczoną została przyjmuiąc imiona Marja, Fryderyka Wilhelmina *Dziobbo*. Król Pruski i Królewicz Następca tronu raczyli na iej prośbę być ojcami chrzesnemi. —

DONIESIENIA.

Kommissja Nadzoru Budowl Korony.

Podaie do wiadomości Publicznej, że gdy tyle razy ogłoszona Licytacja na sprzedaż różnych Materjałów w Cegielni Łazienkowskiej, zamierzonemu celowi nie odpowiedziała, zatem oświadcza się, iż w przyszłym tygodniu w Poniedziałek to iest d. 20 b. m. o godzinie 10 zrana sprzedawaną będzie Dachówka Holenderka i Dachówka Karpiówka za gotowe pieniądze.

Gdy iest moim zamiarem, utrzymywane dotąd 2 Handle, ieden pod moiem imieniem Brederlo i Komp przy końcu tego roku opuścić a tylko iedynie drugi winny Handel, pod imieniem zmarłego ś.p. Jana Jerzego Lamprechta pozostałej wdowy, teraźniejszej Małżonki moiej był utrzymanym, iuż od 1go Kwietnia tegoż roku na imie Jana Lamprachta, ia przyiąłem i mam honor rekomędować skład różnego Wina, w najlepszych gatunkach i miernej cenie, znajduiący się w tym samym domu. — w Rydze Mca Xbra 4 1825 r. — F. W. *Brederlo.*

Austerja murowana zaiezdna na Kolonji Targowku, iest do wypuszczenia w arendę na ogół lub na wyszynk trunków właściciela; ktoby sobie życzył, dla powzięcia informacji, ma się zgłosić do Murgrabiego pod Nr 1372 przy ulicy Marszałkowskiej.

w Dobrach Swiątnik nie daleko od miasteczka Zobten pod górą tegoż nazwiska w Szląsku, znajduie się Owczarnia kilka tysięcy sztuk Owiec licząca, prawdziwego hiszpańskiego zawodu, z której 400 sztuk każdego rodzaiu ma być przedanych, o czem niniejszem Panów Amatorów uwiadamia się. — Ehrenberg.

Podpisana, ma honor uwiadomić, iż osoby życzące sobie uczyć się pleść Słomkę na Kapelusze Damskie, raczą się zgłosić pod Nr 510 przy ulicy Podwale. — D. Deryng.

Podaie się do publicznej wiadomości, że w d. 17 Lutego r. b. o godzi: 3 z południa w Warsz: przy ulicy Franciszkańskiej Nr 1794 odbędzie się sprzedaż publiczna prawnie zaiętych ruchomości iako to: łożko, stoły, kanapa, krzesła, szafa, lustro, naczynia miedziane, cynowe, srebrne e.t.c. za gotowe więcej daiącemu pieniądze. — Nepomucen Chmieleński K. S.

Potrzebna iest Guwernantka na Prowincją, posiadaiąca ięzyk francuzki i niemiecki a ieżeli być może talent grania na fortepjanie; osoba życząca podjąć się tegoż, raczy się zgłosić po informacją do domu przy ulicy Leszno pod Nr 666, w officynie po lewej stronie na 1m piętrze.

Potrzebny iest Majster Gorzelniany znaiący się dobrze na aparatach Pistorjusza, o mil 6 od Warszawy, który w każdym czasie przyiętym być może byle był opatrzony w nienaganne i wiarogodne świadectwa i rekomendacje; życzący sobie wejść w obwiązek, zgłosi się do Murgrabiego Pałacu pod 1372 przy ulicy Marszałkowskiej.

Potrzebna iest Panna nie pierwszej młodości, sposobna do usług i do wszelkich robot damskich, maiąca świadectwa dobrej konduity, i któraby chciała iechać na Wołyń; niech się zgłosi na ulicę Elektoralną do Pałacu Brzostowskich Nr 796 na 2 piętro.

Plac oparkaniony nad Wisłą przy ulicy Bugaj Nr 2601 do naięcia od 15 Kwietnia, udać się po ugodę pod Nr 957 przy ulicy Targowej na drugie piętro pod Nr 8.

w Domu przy ulicy Trębackiej pod Nr 638 w prost ulicy Nowo Senatorskiej, znajduią się 3 oddziały mieszkań do naięcia od Wielkiej Nocy r. b. to iest: na 1 piętrze oddział złożony z 3ch pokoi z Kuchnią a na 2 piętrze dwa oddziały po 4 pokoie z Kuchniami; które Pisarz Pałacu okaże.

☞ Kto znalazł Okulary srebrne w futeraliku safjanowym ponsowym, niech ie raczy oddać do domu Fr: Koechlera dawniej Olbromskich przy ulicy Senatorskiej na pierwsze piętro, duże wschody z bramy, gdzie otrzyma dobrą nagrodę.

Przy ulicy Leszno pod Nr 673 u P. Bauer, znajduie się Pies, duży wyżeł, uszy kasztanowate, na lewym boku łata kasztanowata, na tyle przy samym ogonie także łatę maiący, cały kropkowaty kasztanowato; właściciel raczy się zgłosić w przeciągu 8 dni, w przeciwnym razie własność utraca.

w Dniu onegdajszym o godzinie 2 po południu między Tamką a Dynasowskiem zginęła Suczka z gatunku szpiców maiąca miesięcy 5. Kto ią odniesie do domu pod Nr 399 na przeciw Sgo Krzyża do Adjutanta Saperów Axamitowskiego, odbierze nadgrody Rubla.

Sprostowanie. — w Wcześniej wydanych Exemplarzach Wtorkowego Kurjera, na pierwszej stronnicy w opisie *Mateusza Strzałki*: przełożono w druku cyfry zamiast 1072, być powinno 1702.